

รายงานการไปราชการ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ-สกุล.....นางสาวหฤทัย กสิวัฒนาวุฒิ.....

๑.๒ ตำแหน่ง.....นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการ.....

๑.๓สังกัด.....กลุ่มพัฒนาด้านความมั่นคงและพิทักษ์ความปลอดภัย กพม.....

๑.๔ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ) International Workshop on the International Physical Protection
Advisory Service (IPPAS) for Potential IPPAS Team Members.....

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน

ประชุม / สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่าง

แหล่งให้ทุน.....ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA).....

สถานที่ (หน่วยงาน/ประเทศ).....กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย.....

ระหว่างวันที่.....๙ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒.....

รวมระยะเวลาการรับทุน.....๕ วัน.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย และการไปปฏิบัติงาน
ในองค์การระหว่างประเทศ (โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ หากมีรายงานแยกต่างหาก)

๒.๑ วัตถุประสงค์

ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency, IAEA) ได้จัด
หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้แทนจากประเทศสมาชิกที่คาดว่าจะมีศักยภาพและพร้อมที่จะ
ปฏิบัติงานให้ทบวงการฯ ในฐานะสมาชิกทีมงานเพื่อให้คำแนะนำด้านระบบคุ้มครองทางกายภาพ (Potential
IPPAS team member) สำหรับ IPPAS mission ในอนาคต ตามที่ประเทศสมาชิกร้องขอ

๒.๒ เนื้อหา (โดยย่อ)

IPPAS คือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบคุ้มครองทางกายภาพของวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุกัมมันตรังสี
และสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และรังสี ตามที่ประเทศสมาชิกร้องขอจากทบวงการฯ และ IPPAS Mission
ไม่ใช่การตรวจสอบ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำแนะนำอ้างอิงตามกฎหมายระหว่างประเทศและเอกสาร
คำแนะนำจากทบวงการฯ ให้ความช่วยเหลือรัฐและสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เพื่อดำเนินการตาม
มาตรการสากล และระบุแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อความยั่งยืน ปัจจุบัน IPPAS ได้ถูกแบ่งออกเป็น ๕ หมวดย่อย ดังนี้

Module 1: National review of nuclear security regime for nuclear material and nuclear facilities

Module 2: Nuclear facility review

Module 3: Transport review

Module 4: Security of radioactive material and associated facilities and associated activities

Module 5: Computer security review

หลักสูตรการฝึกอบรมประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปรายกลุ่มย่อย และการทำแบบทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรม โดยเนื้อหาบรรยายเริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ทั่วไปด้านกฎหมายและข้อผูกพันระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ จากนั้น หัวข้อการบรรยายส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่ขั้นตอนปฏิบัติ กระบวนการ ระยะเวลา และการเตรียมตัวเข้าร่วมในฐานะ Team member การจัดการด้านเอกสารและการรักษาความลับของข้อมูล เป็นต้น เนื่องจากเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เป็นประเด็นอ่อนไหว ดังนั้นผู้เข้าร่วมอบรมต้องเข้าใจหลักการและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องครบถ้วนเมื่อทบทวนการฯ ร้องขอให้เข้าร่วม IPPAS Team member ซึ่งรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานของ IPPAS ระบุไว้ใน International Physical Protection Advisory Service (IPPAS) Guidelines, IAEA Services Series No. 29 และสรุปขั้นตอน IPPAS อย่างสั้น ดังแสดงในเอกสารภาคผนวก

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีจำนวนทั้งหมด ๕๕ คน จาก ๓๔ ประเทศ โดยมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจาก ปส. จำนวน ๒ คน และผู้เข้าร่วมอบรมบางส่วนได้บรรยายถึงประสบการณ์ในฐานะที่เคยเข้าร่วม IPPAS Team member และในฐานะประเทศที่เคยร้องขอ IPPAS mission ตามหมวดย่อย (Module) ต่างๆ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์อย่างมากในการอภิปรายกลุ่มย่อย

การอภิปรายกลุ่มย่อย ได้แบ่งผู้เข้าร่วมฝึกอบรมออกเป็น ๕ กลุ่มย่อย โดยพิจารณาตามลักษณะความชำนาญเฉพาะด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ทำให้มีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการฝึกฝนการวางแผน (Tabletop exercise) สำหรับการปฏิบัติงานในฐานะ Team leader และ member โดยฝึกจากคำร้องขอ IPPAS จากประเทศตัวอย่างสมมติ และให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูล

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

ต่อตนเอง: ได้รับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและแนวปฏิบัติในการร้องขอ IPPAS Mission รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานในฐานะ IPPAS Team leader และ Team member และได้รับโอกาสเป็นตัวแทนกลุ่มในการนำเสนอข้อมูล รวมถึงได้แลกเปลี่ยนความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์จากผู้เข้าร่วมอบรมจากประเทศอื่นๆ มีประโยชน์ในการเข้าร่วมเครือข่ายบุคลากรด้านนี้ต่อไป

ต่อหน่วยงาน: ได้รับทราบถึงกระบวนการร้องขอ IPPAS Mission สามารถนำความรู้มาเตรียมการในการร้องขอคำแนะนำด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ในประเทศไทยต่อไป

อื่น ๆ (ระบุ)

ส่วนที่ ๓ ปัญหา / อุปสรรค -

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์เป็นประเด็นที่ประเทศสมาชิกของทบวงการฯ หลายประเทศให้ความสนใจ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอคำแนะนำ IPPAS Mission สามารถช่วยยืนยันและเพิ่มประสิทธิภาพของระบอบความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และเพื่อขอรับความช่วยเหลือให้ประเทศสามารถดำเนินการได้ตามคำแนะนำและมาตรฐานสากล อีกทั้งยังเป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์ในการดำเนินงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศ

ปส. เคยร้องขอ IPPAS Mission ในปี ๒๕๔๘ ซึ่งในขณะนั้น IPPAS Mission ให้คำแนะนำด้านระบบคุ้มครองทางกายภาพของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เพียงเท่านั้น ทั้งนี้ ตามข้อมูลของทบวงการฯ พบว่าในปัจจุบันมีหลายประเทศร้องขอ IPPAS Mission ใน Module 4: Security of radioactive material and associated facilities and associated activities เป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีการใช้ประโยชน์จากวัสดุกัมมันตรังสีในวงกว้าง โดยเฉพาะวัสดุกัมมันตรังสีประเภทที่ ๑ (Category 1) ดังนั้น ประเทศไทยสามารถพิจารณาร้องขอ IPPAS Mission สำหรับสถานประกอบการที่มีวัสดุกัมมันตรังสีประเภทที่ ๑ ได้ และ ปส. สามารถนำรูปแบบการประเมินและคำแนะนำจากทบวงการฯ มาประยุกต์ใช้กับสถานประกอบการที่มีวัสดุกัมมันตรังสีประเภทเดียวกันภายในประเทศ เพื่อให้การกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยเป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกสามารถร้องขอ IPPAS Mission ครั้งละหลาย Module ได้

เนื่องจากกระบวนการ IPPAS Mission จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาเตรียมการโดยประมาณ ๒ ปี นับตั้งแต่ประเทศสมาชิกทำหนังสือร้องขอทบวงการฯ อย่างเป็นทางการ เพื่อให้ทบวงการฯ วางแผนการดำเนินงาน และประเทศได้มีเวลาเตรียมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ตามที่ประเทศไทยได้ระบุความต้องการ IPPAS Mission ภายใต้อาณัติสนับสนุนด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ของประเทศไทย (INSSP) ปส. ควรวางแผนการล่วงหน้าให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน โดย ปส. สามารถขับเคลื่อนภารกิจ IPPAS Mission ผ่านการดำเนินการงานคณะทำงานความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ได้

(ลงชื่อ).....

(นางสาวหฤทัย กสิวัฒน์วูฒิ)

วันที่ ๙ พ.ย. ๖๖

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

สมรณาภิรมย์ Km. ๖๕ และขอสงวนสิทธิ์ขอสงวน

(ลงชื่อ).....

(นายธงชัย สูดประเสริฐ)

ผกพม.

วันที่ 11 พ.ย. ๖๖

แผนงานการนำความรู้จากการประชุม/อบรม ไปใช้ประโยชน์

โดย...นางสาวหฤทัย กสิวัฒนาวุฒิ.....

หน่วยงาน...กองพัฒนาระบบและมาตรฐานกำกับดูแลความปลอดภัย.....

(ภาษาไทย)

(ภาษาอังกฤษ)...International Workshop on the International Physical Protection Advisory Service

(IPPAS) for Potential IPPAS Team Members.....

สถานที่ (หน่วยงาน/ประเทศ) IAEA กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐออสเตรเลีย.....

องค์ความรู้ที่นำมาใช้

๑. ขั้นตอนการดำเนินงานและการร้องขอ IPPAS Mission
๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงานในฐานะ IPPAS Team member

แผนการใช้ประโยชน์

หัวข้อการนำความรู้ไปใช้	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณที่คาดว่าจะใช้	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผลลัพธ์/ผลสำเร็จของงาน
๑. ขั้นตอนการดำเนินงานและการร้องขอ IPPAS Mission	ปส. และสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และรังสี	๕๐,๐๐๐ บาท	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔-๒๕๖๖	ปส. พิจารณาร้องขอ IPPAS Mission และดำเนินการเตรียมความพร้อมในการรับคำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์

(ลงชื่อ).....

(นางสาวหฤทัย กสิวัฒนาวุฒิ)

วันที่ ๔ พ.ย. ๖๖

ลงชื่อ).....

(นายธงชัย สุดประเสริฐ)

ผกพม.

วันที่ 11 พ.ย. ๖๖

ผู้บังคับบัญชา

IAEA IPPAS MISSION

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- CPPNM & its Amendment
- ICSANT
- UNSCR 1373 & 1540
- Code of Conduct on the Safety and Security of Radioactive Sources (non- legal binding)

Module 1: National Review of Nuclear Security Regime for Nuclear Material and Facilities

Module 2: Nuclear Security Review

Module 3: Transport Review (for NM)

Module 4: Review of Security of Radioactive Material, Associated Facilities and Associated Activities

Module: 5 Information and Computer Security Review

ขั้นตอนการร้องขอ

Awareness & Informal Consultations

Formal Request

3-6 เดือน

Preparatory Meeting

4-8 เดือน

IPPAS Mission

13 DAYS

1-2 เดือน

Final Mission Report

6-12 เดือน

Follow-up Activities

3-4 ปี

IPPAS Follow-up Mission

IPPAS TEAM

- ✓ Team Leader
- ✓ Team Subject Matter Experts
- ✓ IAEA Technical Officer
- ✓ Technical Writer (ถ้ามี)